

LIDT OM VESTINDIEN

AF

DR. C. ROTHE

MARINENS BIBLIOTEK

2den Afdeling

SØKORT-ARKIVET

Fag 23 Nr. 94.

KØBENHAVN
DET NORDISKE FORLAG
BOGFORLAGET: ERNST BOJESEN
MDCCC

Oplag: 1200 Exemplarer.

KJØBENHAVN — NIELSEN & LYDICHE

I Aaret 1867 gjordes der som bekjendt fra den danske Regjerings Side et Forsøg paa at afhænde vore vestindiske Kolonier til de nordamerikanske Fristater. Under Trykket af den deprimerede Stemning, som endnu raadede herhjemme efter de ulykkelige Krigsbegivenheder, og i Betragtning af, at den stipulerede betydelige Kjøbesum vilde være af særlig Betydning under Finansernes daværende Tilstand, gav Rigsdagen sit Samtykke, og en Afstemning paa Øerne gav til Resultat, at Salget ogsaa ønskedes fra den Side — og dermed løb Forretningen ud i Sandet, fornemlig vel som Følge af de danske Agenter manglende Kjendskab til den ejendommelige Forretningsgang, som Skik og Brug hjemler i Amerika selv ved den lovgivende Forsamlings Beslutninger. Sagen døde stille hen, og Fristaterne værdigede os end ikke et Afslag paa vort Tilbud.

Siden da have Forholdene væsentlig ændret sig. Danmark er naaet frem til Velstand, og det Forsvar, som dengang kunde føres i Marken for Salget af et Stykke dansk Territorium, gjælder

ikke mere: Statskassen trænger ikke til en slig extraordinær Indtægt. Og nu paa et Tidspunkt, da Kolonialbevægelsen overalt er i frodig Udvikling, nu da alle evropæiske Magter stræbe af yderste Evne efter at vinde Fodfæste i de andre Verdensdele for at skabe større Marked for deres Handel og Industri, nu, da ogsaa Danmark med Held deltager i den internationale Konkurrence og gennem enkelte Mænds Fædrelandskjærlighed og Energi har sikret sig nye Virkefelter i det fjerne Østen — nu har Ministeriet fundet det betimeligt at indlade sig paa nye Underhandlinger om Afhændelsen af vore sidste oversøiske Kolonier og det tilmed paa Basis af en Salgssum, der ikke andrager Halvdelen af, hvad der for tredive Aar siden bødtes for St. Thomas og St. Jan alene.

Da Projektet fra de hemmelige Forhandlingers Stadium naaede frem til Forelæggelse for Rigsdagens Finansudvalg og derved kom Offentligheden for Øre, mødtes det fra en større Kreds af Mænd, repræsenterende forskellige Samfundsinteresser og politiske Synspunkter med en energisk Protest, som, næst at fremhæve det saarende for dansk Nationalitetsfølelse ved en saadan Forretning, indtrængende henstillede, at i alt Fald intet Skridt i en for hele vort nationale Liv saa betydningsfuld Sag maatte blive foretaget uden den alvorligste Overvejelse. Vel rejste der sig ogsaa fra højtansete og med Forholdene nøje kjendte Mænd Stemmer til Fordel for Øernes Salg. Men Argumentet, som fremførtes, gik ikke

ud paa, at Øernes Bevarelse og Ophjælpning skulde overstige Moderlandets Kræfter; man hævdede kun, at den nuværende Tilstand derude var en Skam for Danmark, og at det, da der hverken hidtil var gjort eller turde forventes i en nær Fremtid at ville blive gjort de fornødne Skridt til Øernes Gjenrejsning, var en Pligt for os gennem en Overdragelse til en mere formaaende Magt at skabe lysere Kaar for Koloniernes Befolkning — hvorvidt dette iøvrigt vilde blive Resultatet af det projekterede Salg, ja derom er der ganske vist blevet rejst megen og, som det synes, velbegrundet Tvivl. Et Fingerpeg i modsat Retning giver i alt Fald Øernes stærke Tilbagegang, mens de i Aarene 1807—1814 stode under engelsk Overhøjhed.

I en Indberetning, som Direktør Hagemann i 1875 afgav i Anledning af Planen om Anlæg af St. Croix' Fællessukkerkoger, udtaler Forfatteren, at man med Hensyn til de af de vestindiske Øer, der drive Sukkeravl paa gammelkultiveret Jord, næsten altid fra Moderlandet kan slutte sig til Koloniens Udvikling og Standpunkt. Han paa-viser, hvorledes det engelske, stærkt udviklede Agerbrug har sat sit Stempel paa Koloniernes, samtidig med at Englands Mangel paa Sukkerroeindustri har bevirket, at den herigennem fremstaaede, stærke Udvikling i Maskinernes Indretning ikke har sat væsentlige Spor i den engelsk-vestindiske Sukkerproduktion. For de franske Besiddelsers Vedkommende paaviser Forf., hvorledes

Hjemlandets Agerbrugs stærkere Vægt paa Gjødningprocessen end paa Jordbehandlingen gaar igjen i Vestindien, samtidig med at Ejendommelighederne ved Moderlandets stærkt udviklede Roeindustri ere overførte til Kolonierne endog i væsentlig større Maal end egentlig hensigtsmæssigt. Hvad de danske Øer angaar, tilføjer Forfatteren følgende lidet glædelige Bemærkninger:

Om de svenske og danske Øer kan man sige, at ligesom begge Moderlandene først sent ere komne til at deltage i den store Udvikling af Industrien og Agerbruget, som vi nu nyde godt af, saaledes have Kolonierne aldeles savnet Paavirkning hjemmefra, hvoraf Følgen er bleven den, at de svenske Øer ere, hvad de danske Øer, hvis ikke en hjælpende Haand hurtig rækkes, snart ville blive: forladte Kolonier, der maa og skulle leve af — Moderlandet.

Siden da har Forholdet ikke bedret sig hos os. Vel har Oprettelsen af Fællessukkerkogeriet paa St. Croix givet Stødet til en Reform for den Dels Vedkommende, der omspændes af Kogeriets Stationer, en Reform, vi senere skulle komme tilbage til, idet den utvivlsomt peger i rigtig Retning og ført videre vil kunne virke heldbringende for Øen; men selve Landbruget er ikke blevet paavirket af det lysende Exempel, som Moderlandets mægtige Opsving paa dette Omraade har kunnet give, og Jorden, som gennem Aarhundreder har skullet yde samme Art Afgrøde, er ved slet Grundbehandling og manglende Tilførsel

af ny Næringsværdi nu saa udpint, at den neppe længer formaa at producere tilstrækkeligt til Dækning af Driftens Omkostninger. St. Jan, som ejer en af de bedste Havne i Vestindien, og som i tidligere Tid gav Plads for en Række indbringende Plantager, ligger nu hen som et udyrket Vildnis, og St. Thomas, der omkring sin ypperlige Havn engang husede et rigt pulserende Handelsliv, er af mange samvirkende Aarsager Skridt for Skridt gaaet tilbage. Kort sagt, Tilstanden forringes stedse, og Øerne frembyde nu kun et sørgeligt Billede i Sammenligning med svundne Dages Herlighed. Dog synes der fra Erkjendelsen af dette Faktum at være et langt — og helt uforvarligt — Spring til Konklusionen »saa hellere sælge«.

Tvertimod: Maa Spørgsmaalet »Kan det forsømte endnu oprettes ved overkommelige Midler« besvares bekræftende — og dette skulle vi i det følgende søge at godtgjøre — da foreligger der utvivlsomt her en Opgave, der har Karakter af en national Æressag, som ikke bør svigtes, og det saa meget mindre, som denne Æressag har den behagelige Side ved sig, at dens Gjennemførelse lover klækkeligt Udbytte af eventuelle Indskud af Arbejdskraft og Kapital.

Og Danmark, som paa den jyske Halvø har set, hvad Fædrelandskjærlighed sammen med utrættelig Energi, Kløgt og Flid — ved at vinde frugtbar Jord frem af den golde Hede — har formaaet at udrette for at bøde paa de Landetab, vi alle

mødes i at begræde, kan ikke overfor sig selv forsvare frivilligt at skille sig af med en om end nok saa lille Del af sit Territorium, tilmed en fra Naturens Haand saa rigt udstyret Del som vore vestindiske Øer, og derved overfor Omverdenen give sig selv et Stempel af vigende Evne og Villie, som kun lidet harmonerer med de ellers paa alle Omraader saa prisværdige og ihærdige Bestræbelser for at hævde vor Plads mellem Nationerne.

Hvorledes det i Øjeblikket forholder sig med Ministeriets Salgsplaner, er ubekjendt. Efter at Folkethingets Finansudvalg angaaende visse dunkle Punkter havde afkrævet Konsejlspræsidenten forskjellige Oplysninger, og Ministeren havde svaret, at han ønskede at afgive disse i skriftlig Form, synes Spørgsmaalet stille at være gledet tilbage til Overvejelsernes ubestemmelige Regioner.

Man kunde allerede være tilbøjelig til at befrygte, at Ministeriet i dette Spørgsmaal havde vovet sig saa langt frem, at det for sin egen Skyld maatte anse sig forpligtet til at sætte alt ind paa at faa den gennemført; og Konsejlspræsidentens paafaldende Tavshed om denne Sag i Forbindelse med hans senere fremkomne Erklæring om at ville demissionere af andre Aarsager øger yderligere Bekymringen for, at Ministeriet skulde finde det hensigtssvarende i sidste Øjeblik at søge Salget forceret igjennem.

Hvorom alting er: Hvad enten nu Salgsplanerne have været mer eller mindre vel overvejede og tilrettelagte, have de i alt Fald haft den gode Virkning,

at de have vakt eller rettere gjenopvakt en altfor længe slumrende Interesse for vore fjerne Besiddelser og fremkaldt en fornyet Drøftelse i Skrift og Tale af Forholdene derude; og, hvad mere er, den saaledes vakte Interesse vil, efter hvad der forlyder, i en nær Fremtid give sig forskellige praktiske Udslag ved Startningen af flere højst betydningsfulde Foretagender til Øernes Gavn.

Det er for at yde et Bidrag i samme Opgaves Tjeneste, at nærværende Piece fremkommer. Saa vidt den knapt tilmaalte Tid har tilladt det, er det alt foreliggende, omfattende Materiale i Rigsdagsbetænkninger, Indberetninger, Tidsskriftathandlinger, Piecer og Avisartikler benyttet, og Fremstillingen prætenderer paa intet Punkt at yde noget selvstændigt eller at fremdrage nye Synspunkter.

Formaalet er alene at sprede lidt Kjendskab til Forholdene i vore vestindiske Kolonier ud i brederne Kredse og derigjennem at retlede Opinionen med Hensyn til Spørgsmaalet Salg eller ikke Salg.

Den af vore vestindiske Kolonier, der først kom under dansk Herredømme, er St. Thomas, idet det dansk-vestindiske Kompagni i Aaret 1671 tog Øen i Besiddelse, efterat Englænderne faa Aar iforvejen havde fordrevet de der bosatte hollandske Kolonister og senere selv havde opgivet den. St. Thomas, som er beliggende paa 18° n. Br. og 65° vestl. L., 9 Mile øst for Portorico, er en langstrakt, bjergrig Ø; dens Længde er 3 Mil, den største Bredde 3 Fjerdingsvej og Arealet omtrent

1 $\frac{1}{4}$ □ Mil (ca. 12,000 Tdr. Land). Paa Sydsiden ligger Byen Charlotte Amalie som har et Indbyggerantal af ca. 9500 og er Guvernementets Sæde, efter at dette i 1872 overflyttedes dertil fra St. Croix. Faa Aar efter at St. Thomas var kommen under vor Overhøjhed, erhvervede den danske Regjering et Stykke Land paa Guldkysten, hvorfra en til det vestindiske Klima egnet Arbejderbefolkning kunde tilvejebringes. Landbruget tog her efter hurtig et betydeligt Opsving paa den forholdsvis ringe Del af Øen, hvor et saadant overhovedet lod sig praktisere, og Sukkeravlen afløste den oprindelige Tobakskultur paa de ca. halvt-hundrede mindre, men velholdte Plantager.

I Aaret 1684 tog Danmark St. Jan i Besiddelse. Øen, der ligger øst for St. Thomas og kun adskilt fra denne ved et smalt Stræde, har en Størrelse af omtrent 1 □ Mil. Den er ligesom St. Thomas meget bjergrig, men gav, da den i Aaret 1716 blev koloniseret, ypperlig Afgrøde paa de til Kultur egnede Arealer.

Først i Aaret 1733 erhvervede Danmark St. Croix, idet Kong Kristian VI. for det vestindiske Handels-Kompagni afkjøbte Frankrig Øen for en Kjøbesum af 750,000 livres, og den dér anlagte Koloni kom hurtig i en blomstrende Tilstand. St. Croix er beliggende 10 Mil syd for St. Thomas og er som denne af en langstrakt Form, 4 $\frac{3}{4}$ Mil lang, medens Bredden varierer mellem 1 $\frac{1}{4}$ Mil mod Vest og mindre end en Fjerdingvej mod Øst. Paa Øen findes to Byer, Kristianssted paa

Nordsiden med ca. 5500 Indbyggere og Frederikssted paa Vestsiden med et Indbyggerantal af ca. 3700. Øen, hvis Størrelse er ca. 3,7 □ Mil, (ca. 52,000 acres eller omtrent 38,000 Tdr. Land) med ialt ca. 20,000 Indbyggere, har i Sammenligning med de to forannævnte et forholdsvis langt større til Agerbrug egnet Areal, idet egentlig Bjergformation kun findes paa den nordvestlige Del og i Østenden.

Vore Koloniers Beboere udvise en broget Blanding af højst forskjelligartede Elementer, Englændere og Irlændere, Amerikanere, Hollændere og Franskmænd. Den danske Nationalitet er, bortset fra Embedsstanden, saare svagt repræsenteret, og Negerracen udgjør, som naturligt er, den langt overvejende Del af Befolkningen. Det almindelige Talesprog er Engelsk, for Negrenes Vedkommende dog selvfølgelig i stærkt forvansket Skikkelse; Dansk kjendes nu kun af meget faa, og Skoleundervisningen i Moderlandets Sprog er nærmest illusorisk. Til den stærkt blandede Befolkning svarer en Række forskellige Religionssamfund — den evangelisk-lutherske Menighed, hvis Præster sortere under Sjællands Biskop, Reformerte, Katholiker, Hernhuter, Episkopale og Jøder. Ordningen af den udøvende, lovgivende og dømmende Myndighed ville vi i det følgende faa Lejlighed til at omtale.

Øernes Klima er tropisk; Middeltemperaturen er 27,2° C., kun lidet varierende efter Aarets forskellige Tider eller indenfor det enkelte Døgn; varmest ere Juli, August og September, og fra

Midten af August til Udgangen af Oktober indstiller jævnlig Nordostpassaten sin ellers saa heldbringende Virksomhed. Faste Regntider findes ikke, og Kolonierne have hyppig, til Agerbrugets Fordærv, lidt under længere tørre Perioder; Aarets samlede Regnmængde anslaaes for St. Croix' Vedkommende, ifølge lagttagelser for Perioden 1852—1889 til gjennemsnitlig ca. 370 lines (ca. 46 inches). Skjøndt Øerne ikke ere af egentlig vulkansk Natur, ere Jordrystelser, som Regel dog af lettere Beskaffenhed, ikke sjældent forekommende. Ogsaa hjem-søges de i den hede Tid jævnlig af Orkaner, der dog som oftest lade St. Croix væsentlig uberørt. Vegetationen fremviser den tropiske Rigdom; det vilde føre for vidt at komme ind paa en nærmere Omtale af Arternes Mangfoldighed; i Flæng skulle vi nævne Brødfrugttræ og Tamarinde, Banan, Figen, Orange og Lemon. Ogsaa Cacaotræet synes, efter Forsøg, der ere anstillede paa St. Jan, at trives godt paa dertil egnede Steder. Og som et Træ, der voxer frodigt paa de sandede Kyststrækninger, skulle vi endnu blot fremhæve Kokospalmen, som, plantet i større Mængde paa saadanne ellers unyttede Strækninger, formentlig vilde kunne skabe en god Indtægtskilde. Desværre trives ogsaa det gølge Krotonkrat frodigt og breder sig ikke blot paa St. Thomas og St. Jan, men ogsaa paa St. Croix over store, sikkert frugtbare Partier, der for en væsentlig Del i tidligere Tid have været under Kultur.

Paa de dyrkede Arealer er det Sukkeravlen, der

nu er eneraadende. I tidligere Tider har som ovenfor bemærket Tobakken været almindelig udbredt; om det vilde kunne lønne sig at gjenoptage denne Kultur, turde være tvivlsomt, da den, særlig til Produktion af Kvalitetstobak, kræver adskillige Betingelser og en betydelig Arbejdskraft, som vanskelig vil kunne præsteres. Ogsaa Bomuld har i tidligere Tid været dyrket med Held, og ifølge anstillede Forsøg synes Kaffebusken at kunne trives og give godt Udbytte.

Vore vestindiske Kolonier have, som ovenfor sagt, haft deres Glansperiode, en Tid, da Handelslivet pulserede intensivt omkring St. Thomas' stærkt besøgte Havn, og Forretningerne i Charlotte Amalie vare Guldgruber for deres Indehavere, en Tid, da St. Croix' Sukkermarker hurtig gjorde deres Ejere til Rigmænd, der levede fyrsteligt paa deres Plantager, og Øen ikke blot paa Grund af sin skønne Natur og sit herlige Klima med fuld Føje kunde kaldes *The Gem of the Carib Sea*, Antillernes Perle, en Blomstringstid, til hvilken de nuværende Tilstande danne en beklagelig Kontrast.

Forinden vi gaa over til en nærmere Omtale af de mulige Veje til Øernes Gjenrejsning, skulle vi kortelig berøre Hovedmomenterne i deres Udviklingshistorie under dansk Herredømme.

Det i 1671 stiftede dansk-vestindiske Kompagni manglede fornøden Kapital til fuldt at udnytte de gunstige Handelschancer, som St. Thomas' ypperlige Havn frembød. Efter Datidens Opfattelse var det en Kolonisations Hovedformaal at skaffe Mo-

derlandet den størst mulige direkte Indtægt, som væsentlig tilvejebragtes gennem Fastsættelsen af en forholdsvis høj Ind- og Udførselstold. Bestræbelserne maatte derfor gaa ud paa at forøge Omsætningen i videst gjørligt Omfang, og dette foranledigede den danske Regjering til at tilstaa et udenlandsk Selskab Ret til i tredive Aar at drive Handel paa St. Thomas. Fra dette Tidspunkt tog Forretningslivet et stærkt Opsving, og selv efter at Selskabets Ret var udløben i Aaret 1715, formaaede det danske Kompagni ikke at tage Konkurrencen op med det opløste Selskabs hollandske Funktionærer, som med Regjeringens Tilladelse fortsatte Forretningerne for egen Regning. Først da en Del hjemlige Handelshuse, trods Kompagniets Monopol, havde begyndt at drive Handel paa St. Thomas under hollandsk Flag, og Kompagniet senere ved en Sammenslutning med disse var kommet i Besiddelse af fornøden Driftskapital, lykkedes det at fortrænge det fremmede Element, og fra nu af skriver det vestindiske Handelskompagnis glimrende Periode sig. I henved fyrgetyve Aar fortsattes nu Forholdene uforandrede, indtil sluttelig den danske Regjering — foranlediget ved den Misfornøjelse, der baade hjemme og ude var opstaaet paa Grund af Monopolet, og ved forskellige Misbrug fra Kompagniets Side — købte dette ud for en samlet Sum af ca. halvanden Million Dollars.

Imidlertid sygnede det stærke Handelsrøre under Regjeringens Ledelse mer og mere hen, og først da St. Thomas' Havn i Aaret 1764 var ble-

ven erklæret for en Frihavn, vendte Liv og Rigdom tilbage, endog i stedse stigende Grad. Danmarks Nevtralitet under Krigene i forrige Aarhundredes Slutning og dettes Begyndelse bidrog mægtig dertil, og efterhaanden udviklede St. Thomas sig til en Verdenshandelsplads. Øens centrale Beliggenhed i Vestindien, dens store Havn, hvortil Adgangen for Sejlskibe altid er let og bekvem paa Grund af Indløbets Retning syd til nord, de lave Toldsatser for Vareindførsel og ikke mindst den Omstændighed, at St. Thomas' Kjøbmænd raadete over fornøden Kapital og Kredit til at handle *en gros* og holde rigt forsynede Lagre, gjorde Øen til et Marked, hvorhen Kjøbmændene ikke blot fra de vestindiske Øer, fra Portorico, S. Domingo og Cuba, men ogsaa fra mange mellem- og sydamerikanske Pladser jævnlig søgte for at forsyne sig efter den lokale Detailhandels Behov, som ikke tillod dem at give sig i Kast med en direkte Import.

Saaledes holdt Forholdet sig væsentlig uændret indtil omkring Aaret Treds. Men fra denne Tid begynder Dekadencen. Den stærkt udvidede Kommunikation med Dampskibe og Telegrafens hastig spredte Meddelelser gav St. Thomas' Stortid sit Knæk. Dampskibene føre Varerne — til Fragter, som Konkurrencen trykker ned — direkte til Forbrugspladserne, og de lokale Kjøbmænd kunne ved direkte Import sikre sig de forholdsvis mindre Partier, de have Brug for. Derved mistede St. Thomas mange af sine Kunder, og selv med Steder, der

ikke berørtes af Dampskibsruterne, og som fremdeles maatte benytte St. Thomas som Mellemlid, skiftede Handelen Karakter, idet det lettere Samkvem med det evropæiske Marked tillod Kjøbmanden selv at importere sit Forbrug til St. Thomas og konsignere det der for egen Regning; og det ligger i Sagens Natur, at Fortjenesten for Øen ved denne Trafik maatte blive langt ringere end tidligere, selv om Toldindtægterne, der selvfølgelig ere upaavirkede af Kjøbmændenes større eller mindre Fortjeneste paa de til Øen importerede Varer, viste, at Varetilførslen endnu en Stund holdt sig nogenlunde uforandret.

Siden da er det gaaet tilbage med Kæmpeskridt for St. Thomas. De mange rige Handelshuse have likvideret eller lukket; af de danske er endnu kun et enkelt tilbage. Mangfoldige af de for-dum saa rigtfyldte Pakhuse ligge nu øde og tomme, og de fleste af de store udenlandske Dampskibsselskaber have flyttet deres Hovedstationer hen til deres egne Øer.

Et Par Tal ville bedre end noget andet tjene til at illustrere Tilbagegangen i Tidsrummet, der er forløbet siden Kolonialloven af 1863 skilte Øernes Finanser ud fra Kongerigets. Tallene kræve imidlertid en kort Forklaring. Før nævnte Lovs Fremkomst var Forholdet det, at Moderlandet oppebar alle egentlige Statsindtægter og samtidig afholdt alle Udgifter for Øerne, som ikke vedkom særlige kommunale Anliggender; og Kolonialbudgettet udgjorde en Helhed, hvor Over-

skuddet fra en Ø maatte dække et eventuelt Underskud fra en anden. Kolonialloven overførte nu samtlige hidtil paa Statens Kolonialbudget opførte Indtægter saavel som alle de de hidtilværende Landkasser for St. Thomas, St. Jan og St. Croix tilkommende Indtægter til de ved Loven oprettede Kolonialkasser for de to Kommuner St. Thomas med St. Jan — som i Parenthes bemærket aldrig ved egne Midler har kunnet dække sine Udgifter — og St. Croix, og disse vilde fremtidig have at afholde alle Udgifter, dels de for hver Kommune særlige, dels de fælles, f. Eks. til Centralbestyrelsen i Kongeriget, som skulde udredes med Halvdelen af hver Kasse, mens Militærudgifterne vilde være at betale i Henhold til en nærmere angivet Fordeling. Ved den nye Ordnings Indførelse gik man nu ud fra den Betragtning, at hverken Staten eller Kolonierne burde lukrere ved Forandringen, og at Staten derfor »til almindelige Statsfornödenheder« fremdeles burde oppebære fra Kolonierne et saadant Beløb, som man efter en Gjennemsnitsberegning for en forudgaaende længere Periode kunde paaregnet som Overskud fra Øerne, hvis Forholdene vare forblevne uændrede. Man kom da til det Resultat, at Monarkiet fra St. Thomas (med St. Jan) kunde gjøre Regning paa et Overskud af ca. \$ 39,000, men da man samtidig kunde vente et Underskud paa ca. \$ 10,000 fra St. Croix, paa lagdes det St. Thomas' Kolonialkasse at udrede et aarligt Beløb af \$ 28,000 (ca. 100,000 Kroner). Herefter vilde der, naar alle ordinære Udgifter

vare afholdte af Øens Indtægter, endda være et Overskud paa ca. \$ 11,000 til Disposition for extraordinære Udgifter. Vel vakte Størrelsen af det nævnte Bidrag til almindelige Statsfornödenheder Modstand, og det var muligvis ogsaa beregnet for højt; men Kolonialraadet mente dog enstemmigt at kunne tilbyde et Beløb af \$ 14,000 aarligt*). Man sammenligne med de da anstillede Beregninger, hvorefter Øens Budget balancerede med omtrent \$ 40,000 Overskud, Budgettet for 18⁹⁸/₉₉, der viser et Deficit paa ca. \$ 82,000. — I Tidsrummet fra Koloniallovens Ikrafttræden og indtil Slutningen af Halvfjerdserne holdt St. Thomas' Indtægter sig paa ca. \$ 200,000 om Aaret; siden da ere de stadig og jævnt reducerede og have fra Halvfemsernes Begyndelse været omkring \$ 100,000; Budgettet for 18⁹⁸/₉₉ har en Indtægtsside paa ca. \$ 98,000. — Et Blik paa de enkelte Indtægtsposter giver ogsaa et ret belysende Billede. Medens f. Eks. Budgettet for 18⁷²/₇₃ paaregner en Indtægt af direkte Skatter til et Beløb af ca. \$ 51,000 og en Toldindtægt paa ca. \$ 65,000, og medens endnu Budgettet for 18⁸⁴/₈₅ har de samme Poster opførte

*) Allerede i det første Decennium efter den nye Ordnings Ikrafttræden maatte man eftergive Beløbet for de fem Aar. Ialt har Øen paa denne Konto kun erlagt \$ 158,750. — St. Croix fritoges ved Kolonialloven for Bidragydelse i det første Tiaar. Ved senere Love ansattes Bidraget for hver af Øerne til \$ 3,125 aarligt; men St. Croix har ialt kun erlagt for fire Aar \$ 12,500. Bidraget til Centralbestyrelsen og Revisionen i Danmark er bortfaldet fra 1. April 1871.

med henholdsvis ca. \$ 41,000 og \$ 28,000, viser Budgettet for 18⁹⁸/₉₉ kun ca. \$ 29,000 og \$ 20,000. Vareindførselen holdt sig endnu indtil 1872 paa en Værdi af over 5 Millioner Dollars, mens Femaaret 18⁸⁴/₈₅—18⁸⁸/₈₉ kun har en Gjennemsnitsværdi af Indførselen paa omtrent 1½ Million, og det følgende Femaar atter viser en Nedgang af ca. ½ Million Dollars. Til Skade for Øens Handelsinteresser har man samtidig set sig nødsaget til stadig at forøge Indførselstolden. Ifølge Loven af 16. April 1862 var Tolden 1¼ pCt. af Varernes Værdi, for visse nærmere betegnede Kolonialvarer kun ½ pCt., og der var Frihed for en stor Mængde Varer. Anordningen af 23. Oktober 1885 satte Tolden op fra 1¼ eller ½ pCt. til 2 pCt. af Varernes Værdi paa sidste Afskibningssted; den fritog ligesom Loven af 1862 adskillige Varer, deriblandt Produktionsredskaber til Sukkerkogning og Romtilvirkning, forsaavidt de virkelig kom Øernes, St. Jans og St. Thomas', Produktion tilgode, og endvidere alle de dansk-vestindiske Øers Frembringelser, indførte i dansk Fartøj; men den ophævede Toldfriheden for Moderlandets Frembringelser. Ved Anordn. af 14. April 1893 og 15. Februar 1895 er Indførselstolden yderligere forhøjet til 3 pCt., foreløbig til 1. April 1900, af Hensyn til den i 1873 indførte, men samtidig med Indførselstoldens Forhøjelse ophævede Fyrafgift.

Medens det efter det udviklede i alt væsentligt maa tilskrives Omstændigheder, hvorover man ikke har kunnet være Herre, at St. Thomas har mistet sin fordums glimrende Position, stiller Forholdet sig ikke saa lidt anderledes for St. Croix' Vedkommende.

Da Øen efter langvarige Kampe mellem Kolonister af forskellige Nationaliteter sluttelig i Aaret 1650 kom i Franskmændenes Besiddelse, blev der sat Ild paa de mægtige Skove, hvormed den dengang overalt var bedækket, og Jorden, der gjødedes af Træernes Aske, viste en uhyre Frugtbarhed. Men til Trods herfor sygnede Kolonien hurtig hen som Følge af de Misbrug, hvori det til Handel paa de franske Øer monopoliserede fransk-vestindiske Kompagni gjorde sig skyldigt, og St. Croix laa fra Slutningen af det syttende Aarhundrede unyttet hen, indtil den i Aaret 1733 kom i dansk Besiddelse. Fra første Færd gjorde Jordens forbavsende Produktionsevne Øen til et sandt Lykkeland, hvor store Formuer hastig tjentes, og saaledes vedblev den i over hundrede Aar at være en Velstandskilde, hvorfra betydelige Kapitaler ad direkte og indirekte Vej vandrede hjem til Moderlandet. Men siden Midten af indeværende Aarhundrede har Forholdet ændret sig, og som ovenfor bemærket viste Perioden 18⁵⁵/₅₆ — 18⁶⁰/₆₁ et ikke saa ringe Gjennemsnitsunderskud for Statskassen, nemlig ca. \$ 17,000, hvilket Landkassens Gjennemsnitsoverskud i samme Tidsrum ikke kunde afbalancere, idet det kun beløb sig til ca.

\$ 7,000. Imidlertid mente man ved Overvejelserne angaaende Kolonialloven at turde gaa ud fra, at Øen under det kommende Selvstyre vilde kunne undgaa det beregnede Deficit, og i de første Aaringer, 18⁶⁵/₆₆—18⁶⁷/₆₈, viste der sig da ogsaa et samlet Overskud paa ca. \$ 31,000; men senere har der med Undtagelse af Aaret 18⁷¹/₇₂, der gav et enestaaende stort Overskud, og et Par Aar, hvor Indtægt og Udgift omtrent have balanceret, stadig været betydelige Underskud, en Del varierende og f. Eks. for Tiden 18⁷³/₇₄—18⁸⁸/₈₉ gjennemsnitlig ca. \$ 39,000, for Aarene 18⁹⁰/₉₁—18⁹³/₉₄ gjennemsnitlig ca. \$ 57,000; Budgettet for 18⁹⁸/₉₉ paaregnede en Underbalance paa ca. \$ 60,000 bortset fra Øens Renteforpligtelser med Hensyn til det af Moderlandet ved Lov af 16. Juni 1876 ydede Laan paa 600,000 Kr. og dens Rentegaranti overfor Fællessukkerkogeriet.

Et første Stød fik Sukkerindustrien paa St. Croix*) ved Negeremancipationen i 1848**), idet

*) Sukkerdyrkningen paa St. Thomas var allerede begyndt at sygne hen fra Midten af det 18de Aarhundrede, idet Øens Plantere foretrak at drage over til det mere frugtbare St. Croix, hvor nu, efter Monopolets Bortfald, Slaver kunde erholdes langt billigere end før. — Paa St. Jan, hvor, under det frygtelige Oprør i 1733, de fleste Hvide maatte bøde med Livet for de mod Negrene rettede, blodige Straffebestemmelser, er al Plantagedrift ophørt siden 1848. Øen beboes nu kun af 8—900 Individer, væsentlig subsisterende ved Fiskeri og nogen Kvægavl.

**) Det af Regjeringen i 1792 udstedte Forbud mod Slave-

en Kompensation for de ved Arbejdslønnens Stigning forøgede Driftsomkostninger gennem en Fordyrelse af det færdige Produkt hindredes ved Konkurrencen med andre Produktionssteder, hvor man ved at tage de nye tekniske Hjælpemidler i sin Tjeneste naaede frem baade til ringere Udgifter og større Udnyttelse af Raamaterialet; og den Erstatning af \$ 50 pr. Individ, som Staten senere udbetalte Plantageejerne, kunde selvfølgelig kun yde en ganske forbigaaende Hjælp.

Et langt væsentligere Afbræk er imidlertid tilføjet Produktionen af Rørsukker ved den fremblomstrende Roeindustri, som ved kunstig Op-
hjælpning gennem høje Beskyttelsessatser og jævnlig tillige ved betydelige Exportpræmier sættes i Stand til at levere det færdige Produkt til en Pris, der udelukker Rørsukkeret fra enhver Konkurrence. Rørsukkerets Værdi var allerede i 74—75 falden til $3\frac{3}{4}$ Cents pr. Ø fra tidligere Pris af $4\frac{3}{4}$ à 5 Cents og var i 76 yderligere falden til mindre end 2 Cents pr. Ø . Man faar en Forestilling om Prisfaldets Betydning, naar man betænker, at et Fald paa $2\frac{1}{2}$ Cents pr. Ø for en Middelhøst, der anslaaes til 9000 Fade à

handel tilføjede ikke Planterne Tab, da Slaveriet jo ikke dermed ophørte. I Aaret 1847 udstedtes en Forordning, ifølge hvilken alle efter den Tid fødte Slavebørn skulde være fri, og Slaveriet helt skulde bortfalde fra 1859. Men i 1848 udbrød paa St. Croix en Opstand, som foranledigede Guvernøren til strax at erklære alle Slaver for fri.

1500 R , eller $13\frac{1}{2}$ Million R , bevirker en Indtægtsforringelse af \$ 337,500 eller betydelig over Halvdelen af Driftsomkostningerne for alle St. Croix' Plantager tilsammen, hvilke anslaaes til et aarligt Beløb af \$ 640,000.

Og dog er det maaske ikke i disse Omstændigheder, i alt Fald ikke i dem alene, at den væsentligste Grund til Øens Forfald maa søges; end mindre selvfølgelig i de tilfældige Kalamiteter, f. Ex. Negerrevolten i 1878, som, skjøndt den derved forarsagede Skade ansloges til henved 1 Million Dollars, dog kun er af ringe Betydning i Sammenligning med de ovennævnte Forhold og ikke har kunnet øve nogen blivende Indflydelse paa Øens hele finansielle Status, saalidt som Ødelæggelserne under den frygtelige Orkan i 1867 har kunnet gjøre det for St. Thomas' Vedkommende.

Nej, Grunden maa sikkert søges langt dybere, i selve Landbrugets forsømte Tilstand. Thi selv om de ovenfor berørte Omstændigheder ville bevirke, at forrige Tiders Rigdom ikke vil kunne vende tilbage, selv om Formuerne ikke længer som for-dum saa at sige ligge samlede oven paa Jorden og vente paa den, som i Ro og Mag vil samle dem op, men fremtidig her som overalt andetsteds kun kunne vindes gennem intensivt Arbejde og nøje Kjendskab til de mægtige Fremskridt, som Landbruget i de sidste Menneskealdrer har gjort, og som vore vestindiske Besiddelser hidtil kun i saare ringe Grad ere blevne paavir-

kede af, er paa den anden Side St. Croix' Jordbund nu som forhen af en saa vidunderlig Frugtbarhed, at dens Dyrkning, skjøndt den i mer end to Aarhundreder har maattet yde den samme Afgrøde paa de samme Arealer, fuldtvel kan betale sig. Et praktisk Bevis herfor give de af Direktør Hagemann paa Øens Vestside oparbejdede Plantager. Her vil man gennem Sukkermarkernes ypperlige Kultur, gennem Afgrødernes kvantitative og kvalitative Fortrinlighed og de opnaaede pekuniære Resultater kunne overbevise sig om, hvad en enkelt Mands Energi og Indsigt formaar at udrette, og hvad der endnu kan opnaas for Øen i dens Helhed.

Gid det gode Eksempel havde samme Evne til at smitte som det slette; men desværre, Størstedelen af Planterne — hvis Hovedmængde udgøres af Irlændere og Amerikanere, idet kun en 6—7 Plantager foruden Direktør Hagemanns ere paa danske Hænder — lader sig kun i ringe Grad paavirke deraf, men priser med en Udholdenhed, der var en bedre Sag værdig, *the good old system* og skyde Skylden for Misvæxtaar og Tilbagegang paa alle mulige ydre Omstændigheder, som enten slet ikke eksistere eller i alt Fald forholdsvist let kunde modvirkes, naar Fremgangsmaaderne ændredes efter de Forskrifter, som Videnskaben og praktisk Erfaring gjøre indlysende.

At komme ind paa en detailleret Beskrivelse af Sukkerdyrkingen, som den endnu paa en Flerhed af Plantager drives — væsentlig ganske

som for Aarhundreder siden — vilde føre for vidt. Kun i brede Hovedtræk skulle vi forsøge at tydeliggjøre Manglerne ved den vanlig benyttede Metode: Naar et Areal skal beplantes, drager man med en Plov Furer i 4—5 Fods indbyrdes Afstand, og disse uddybes yderligere ved, at Ploven gaar tilbage i samme Rende. Herefter drages ved Hjælp af Hakker den løse Jord op paa Siderne, og disse Jordvolde afglattes med Spader, ligesom ogsaa senere alt Markarbejdet, f. Eks. Lugningen, foretages ved Haandkraft. Naar alt saaledes er tilberedt, bores i Bunden af disse Render med en tung, spids Jernstang Huller, hvori Sukkerstiklingerne anbringes og dækkes med lidt Jord. Falder der nu rigelig Regn, voxe Rørene hurtig op; men indtræffer der en Tørperiode, kan selvfølgelig de unge Rødder, som i Kraft af Grundens manglende Bearbejdelse tvinges opad mod den løsnede Jord, ikke finde Næring, og Avlen mislykkes. Og naar saaledes Aar efter Aar det samme øvre Jordlag gennem Aarhundreder benyttes, er det indlysende, at der maa komme et Tidspunkt, hvor selv den frugtbareste Grund maa sige stop. Hvis der saa endda tilførtes den tilstrækkelig ny Næring; men Gjødningsprocessen er fuldt saa primitiv som Jordbehandlingen. Naar det Tidspunkt kommer, da Planteren mener, at Rørene skulle gjødes, transporteres Gjødningsen fra Kvægfolden i Kurve, der bæres paa Hovedet, ud paa Marken og anbringes i smaa Bunker tæt omkring Røret, og en ganske lignende Anbringelses-

maade bruges i de forholdsvis sjældne Tilfælde, hvor man anvender kunstige Gjødningsmidler. At Sukkerrørene paa denne Vis saa godt som slet ingen Nytte faa af den tilførte Gjødning, er indlysende, og dertil kommer, at denne forud er bleven berøvet Størstedelen af sin Kraft ved at henligge lange Tider i de aabne Kvægfolde, som for Afløbets Skyld anbringes paa Skraaninger, saaledes at den opsamlede Gjødning baade gjen-nemtørres af den brændende Sol og udvandes af de tropiske Regnskyl.

Til alle disse Mangler ved Rørdyrkningen kommer saa for mange Plantagers Vedkommende den uheldige Omstændighed, at Planteren tillige er Sukkerfabrikant. Ved denne dobbelte Virksomhed, der i det væsentlige skal foregaa paa samme Tid, tvinges han til at holde en langt større Arbejdsstyrke, end der vilde behøves alene til Dyrkningen, ved hvilken iøvrigt moderne Landbrugsmaskiner kun anvendes i meget ringe Udstrækning; og derved bringes de aarlige Driftsomkostninger op til en næsten fabelagtig Højde, idet de anslaaes til omtrent en Trediedel af Plantagens reelle Værdi (ca. 33,000 Kr. for en Plantage til en Værdi af 100,000 Kr.), og det skjøndt Jorden kun er under Behandling med Nyplantning omtrent hvert fjerde Aar. Men tillige bliver Sukkerudbyttet ved hans ikke fabriksmæssige Behandling af Rør og Saft — neppe mindre forældet end Jordbehandlingen — baade kvantitativt og kvalitativt meget ringe, idet der kun indvindes om-

trent 4—5 R Sukker pr. 100 R Rør, medens man ved Anvendelsen af Nutidens tekniske Hjælpemidler er i Stand til at indvinde 8—9 R af samme Kvantum Rør. Og alle disse samvirkende Forhold ere Aarsag til, at mens man andetsteds driver det til et Gjennemsnittsudbytte af ca. 1500 R Sukker pr. Acre, naar man paa St. Croix' Plantager end ikke op til to Trediedele heraf.

Da Sukkerproduktionen er St. Croix' eneste Erhvervskilde, rettedes ved Halvfjerdsernes Begyndelse alle Guvernementets Bestræbelser paa at finde Veje til atter at bringe den paa Fode, og den daværende Guvernør Garde satte al sin kjendte Energi ind paa Oprettelsen af et Central-sukkerkokeri, hvorved man dels vilde opnaa en Adskillelse mellem Landbrug og Fabrikation, saaledes at Plantageejerne helt kunde ofre Tid og Kræfter paa Jordens Dyrkning, samtidig med at de ved Indskrænkning af Arbejdskraften kunde holde Driftsomkostningerne indenfor rimelige Grænser, dels ved Benyttelse af nutidssvarende Maskiner og Fremgangsmaader kunde paaregne et væsentligt forøget og forbedret Produkt.

Da Fællessukkerkokeriet spiller en Hovedrolle i Øens Udviklingshistorie gennem de sidste Decennier, skulle vi i Korthed anføre de vigtigste Data, der knytte sig til denne Institutions Tilblivelse og Virksomhed.

Ved Lov af 25. Februar 1876 bemyndigedes Finansministeren til af Statskassen at udlåne indtil 2 Millioner Kroner til et Aktieselskab med det

Formaal at fremme Sukkerproduktionen paa St. Croix ved Anlæg og Drift af Fællessukkerkogerier, mod at der gaves Pant i Aktieselskabets samtlige faste Ejendomme i Vestindien med tilhørende Driftsmateriel og Inventar, og mod at St. Croix' Kolonialkasse overtog Garanti for Opfyldelsen af alle Aktieselskabets af Laanet flydende Forpligtelser*). I Juli s. A. stiftedes Selskabet, hvis Aktiekapital, oprindelig 942,000 Kr., i Løbet af de 2 første Aar voxede til 1,070,600 Kr. Et tilsvarende Beløb, hvori dog likvideredes Renten til 31. Marts 1878, udbetaltes da af Statskassen. I Marts

*) Den Finansministeren givne Bemyndigelse gjordes ved Loven afhængig af, at Arbejderregulativet af 26. Januar 1849 ophævedes. Inden nogen Udbetaling af Laanet fandt Sted, skulde der være udkommet en Anordning, som bestemte, at nævnte Regulativ senest tre Aar derefter skulde være ophævet tilligemed de sig dertil sluttende senere Anordninger. Ifølge Anordningen af 26. Januar 1849 var Forholdet mellem Arbejdsgiver og Arbejder ordnet saaledes, at Arbejdskontrakt skulde indgaas for et Aar og Arbejderens Vederlag bestaa i forsvarlig Huslejlighed med en Jordlod til egen Dyrkning og en Dagløn (i Penge og Naturalier), som ikke maatte overstige en vis Grænse, men som til Gjengjæld Kolonialkassen var Garant for. Lønnen var reguleret for tre Klasser, saaledes at det beroede paa Arbejderens Dygtighed og Overenskomsten mellem Parterne ved Kontraktens Indgaaelse, til hvilken Klasse Arbejderen kom til at høre. — Det er klart, at en saadan Bestemmelse, hvorefter Arbejderen ikke kunde gøre sig Haab om større Fortjeneste, hvormeget han saa end præsterede, ikke skulde virke ansporende paa Negrenes iforvejen ikke synderlig vidtrækkende Arbejdslyst.

1878 begyndte Fælleskogeriet sin første Kampagne, som i Begyndelsen tegnede godt; men snart efter indtraadte Uheld paa Uheld, Brud paa Maskinerne osv., og da sluttelig Arbejdet maatte indstilles, viste Regnskabet et Driftstab paa 267,000 Kr. Imidlertid lykkedes det Selskabet, til hvis Virksomhed der fra Øens Planteres Side næredes de største Forventninger, at faa sin Aktiekapital forøget med 345,500 Kr., hvorefter der i Henhold til Loven af 25. Februar 1876 yderligere af Statskassen indbetaltes et Beløb af 344,184 Kr. Driften i de to følgende Aar kunde endnu ikke bære sig, men medførte et samlet Tab paa 184,000 Kr. Derimod stillede de to næste Kampagner sig særdeles gunstigt: udover Dækning af det nysnævnte Tab resterede der et Overskud paa 205,000 Kr., hvoraf ca. 105,000 Kr. indbetaltes i Statskassen for Renterestancer, mens Ministeriet, for ikke at berøve Selskabet fornøden Driftskapital, paa visse Vilkaar samtykkede i Udsættelse med Indbetaling af de øvrige 100,000 Kr. Aaret 1883 gav et Overskud paa henved 100,000 Kr.; men til Statskassen kunde intet udredes, da omtrent samtidig med Regnskabsopgjørelsen Krisen paa Sukkermarkedet begyndte. De to følgende Aar gave henholdsvis et Tab paa 207,000 Kr. og et Overskud paa 219,000 Kr. Grunden til denne Forskjel maa for en væsentlig Del søges deri, at Planterne faa deres Betaling for de indleverede Rør saaledes, at der erlægges pr. 100 ℔ Rør Dagsprisen for et nærmere bestemt Kvantum (oprindelig $5\frac{1}{2}$ ℔ ,

men senere ændret til 6 R) Muskovadossukker; i 1884 vare Priserne faldende, saa at Fabrikken gjennemgaaende betalte højere Priser end den senere Salgspris for det forarbejdede Produkt, mens Forholdet var omvendt i 1885. Aaret 1886 gav et Tab paa 106,000 Kr., men 1887 et tilsvarende Overskud.

Med dette Aar udløb Centralfaktoriets Kontrakter med Planterne, og det lykkedes kun delvis at faa dem fornyede, idet mange af Leverandørerne haabede paa større Fortjeneste ved paany selv at forarbejde deres Høst, saaledes at Fabrikken, som i de sidste 4 Aar gjennemsnitlig havde forarbejdet ca. 100 Millioner R Rør, kun kunde paaregne en Leverance af omtrent det halve Kvantum. Grundet paa denne Omstændighed og de lave Sukkerpriser maatte Selskabet befrygte, at Driften ikke kunde gennemføres uden nye Tab, og det meddeltes derfor Ministeriet, at man for at sikre Fabrikationens Fortsættelse i næste Kamagne maatte anse det for nødvendigt, at der ydedes en Understøttelse af Statskassen, saaledes at Bestyrelsen derved blev sat i Stand til at opfylde alle paatagne Forpligtelser. Ministeriet svarede afvisende, og fortsatte Forhandlinger lod det derefter udenfor Tvivl, at Selskabet vilde lade Fabrikken staa ubenyttet i 1888. Da dette kunde ventes at blive Begyndelsen til en fortsat Stansning af Kogeriernes Virksomhed, og da Fabrikken herved vilde staa Fare for at forfalde og Statskassen saaledes være udsat for ganske at miste

sin indskudte Kapital, for hvilken jo Bygninger og Inventar tjente til Sikkerhed, og som med paaløbne Renter nu var løbet op til omtrent 2 Millioner Kr., besluttede man sig til at overtage Fællessukkerkogerierne til brugeligt Pant; og man bestyrkedes yderligere i denne Plan ved den Betragtning, at Centralfaktoriet i gunstige Aar havde vist, at det ikke blot kunde forrente Aktiekapital og Statslaan, men endog give et betydeligt Overskud, samt at det i sin Tid var blevet anlagt til Ophjælpning af St. Croix' Sukkerindustri, og at det for en væsentlig Del maatte siges at skyldes Faktoret, at St. Croix' sukkerdyrkende Areal trods de lave Sukkerpriser ikke var blevet yderligere forringet i de mellemliggende Aar; og ikke mindst bestyrkedes man i sin Hensigt ved Overbevisningen om, at Kogeriernes Stansning paa dette Tidspunkt vilde betyde fuldstændig Ruin for mange Plantager — repræsenterende en Rørproduktion af 20 Millioner R — som nu ganske manglede Sukkerværker, delvis for andre, hvis Sukkerværker vare mangelfulde, og særlig vilde være ødelæggende for hele den i Ly af Sukkerkogeriet opblomstrede Dyrkning af Smaalodder.

Overtagelsen af Fabrikken til brugeligt Pant iværksattes derfor af Guvernementet i November 1887. Allerede i 1889 vare Rørleverancerne atter stegne, endog højere end nogensinde før, og siden da have Kogerierne i Tiden indtil 1893/94 incl. givet et gennemsnitligt Driftsoverskud af 77,000 Kr. aarlig.

Da det ikke i Længden kunde anses for heldigt for Staten at drive Fællessukkerkogeriet som brugeligt Pant med Pligt til Regnskabsaflæggelse for Selskabet, fremsatte Finansministeren d. 3. Marts 1888 et Forslag, gaaende ud paa, at Ministeriet bemyndigedes til, naar Aktieselskabet St. Croix' Fællessukkerkogerier opløste sig, paa Statskassens Vegne at overtage dette Selskabs samtlige Ejendele med derpaa hvilende Forpligtelser samt til at anvende et Beløb af indtil 424,500 Kr. til Indløsning af Aktierne i Selskabet til en nærmere fastsat Kurs. Senere har Forslaget Gang efter Gang været forelagt uden anden Forandring end den, at Afløsningssummen stadig er bleven forøget ved tilskrevne Renter, men kun i 1893 og 1896 have de nedsatte Udvalg afgivet Betænkning. I sidstnævnte Betænkning slutter Udvalget i sin Helhed sig til Forslaget i dets Skikkelse fra 1888, men Flertallet gjør sin Tilslutning afhængig af, at der samtidig af Regjering og Rigsdag vedtages en Lov om Koloniernes Administrationsforhold, hvori de Krav imødekommes, der fra Thingets Side maatte stilles om langt større Økonomi, end Tilfældet nu for Tiden er.

Det er, som det vil fremgaa af ovenstaaende, et ubestrideligt Faktum, at Fællessukkerkogeriet ikke har kunnet opfylde de lyse Forhaabninger, man knyttede til dets Oprettelse. Man gik efter de anstillede Beregninger ud fra, at Foretagendet ikke blot skulde blive lukrativt for sine Aktionærer, men tillige skabe en saa forøget Sukkerpro-

duktion, at Differencen mellem samtlige Plantagers Udbytte og Driftsomkostninger vilde stige fra \$ 60,000 til \$ 500,000 og saaledes forrente Plantagernes Værdi (17,000 acres à \$ 200) med omtrent 15 pCt. istedetfor som hidtil med neppe 2 pCt. Forventningerne have desværre været saare langt fra at realiseres. Men for det første maa man erindre, at Planen langtfra kom til Udførelse i sin fulde Udstrækning, idet Kogerierne jo kun kom til at strække deres Virksomhed over en forholdsvis ringe Del af det sukkerproducerende Areal, og dernæst, at man, foruden at lide under de fra et sligt Foretagende uadskillelige Begyndelsesuheld, har maattet arbejde med et Raamateriale, der har været væsentlig dyrere end efter de oprindelige Kontrakter paaregnet — paa en Leverance af 100 Millioner R Rør bliver den ovenomtalte Prisstigning med Værdien af $\frac{1}{2}$ R Muskovadossukker pr. 100 R Rør en meget betydelig Sum — og endelig maa man ikke overse, at de stadig synkende Sukkerpriser nødvendigvis maatte omstøde alle Beregninger.

Men trods de lidte Skuffelser kan man ikke fornægte Foretagendets gode og heldbringende Sider; ikke blot har det tekniske Apparat, da de første Vanskeligheder vare overvundne, virket til fuld Tilfredshed, og den af Guvernementet i 1892 udgivne Statistik over Sukkerproduktionen paa St. Croix viser, at Faktoret gennemsnitlig i Tolvaaret 1878/89 har givet ca. $8\frac{1}{2}$ pCt. Sukker af de dér behandlede Rør eller med andre Ord,

for hver Acre henved det dobbelte af, hvad de selvstændig fabrikerende Plantager have formaaet at udvinde af Rørene; men først og fremmest maa man erindre, at det er Fællessukkerkogeriet, der har givet Stødet til en Reform af indgribende Betydning, nemlig Sukkerdyrkningen paa mindre Husmandslodder, hvilket selvfølgelig vilde være umuligt, hvis der ikke fandtes et Sted, hvor saadanne mindre Jordbrug, der ikke selv kunne bekoste de til Fabrikationen fornødne Maskiner, kunde faa deres Afgrøde forarbejdet. Paa forskjellig Vis vil denne Reform vise sin gavnlige Virkning, dels ved at skabe bedre og mere selvstændige Livsvilkaar for Arbejderbefolkningen og samtidig formindske Plantagernes Arbejdsudgifter, dels og fornemlig ved, at efterhaanden en stor Del udyrket Jord kan blive dragen ind under Kultur. Efter Guvernementets ovenfor anførte Statistik var i 1889 ca. 1000 acres udstykket i mindre Lodder paa 20—30 acres, og det saaledes anvendte Areal søges stadig udvidet. Husmandsloddernes Produktion, som i 1878 ikke engang udgjorde $\frac{1}{2}$ Million £ Rør eller 0,85 pCt. af den samlede Leverance til Fabrikerne, udgjorde i 1891/95 henholdsvis ca. 29 og 23 Millioner £ eller ca. 27 og 29 pCt. af Kogeriernes Raamateriale.

Af det anførte vil det fremgaa, at Tilbagegangen paa St. Croix skyldes fire samvirkende Aarsager: De lave Sukkerpriser, det altfor ringe Rør-

udbytte, den altfor ringe Sukkerindvinding af de producerede Rør og de uforholdsmæssig høje Driftsomkostninger. Det første af disse Forhold lader sig ikke ændre; men Virkningen kan for en væsentlig Del neutraliseres, naar de tre andre Onder gribes radikalt an, ved at man overalt paa Øen sørger for Gjennemførelsen af nutidssvarende Reforme i Landbrug og Fabrikation.

At angive Tilbagegangen paa St. Croix gennem Paavisning af Plantagernes formindskede Driftsoverskud eller Jordernes synkende Værdi er ugjærligt paa Grund af manglende statistisk Materiale. Nogen synderlig Formindskelse af det sukkerdyrkende Areal har, som ovenfor berørt, ikke fundet Sted i de senere Decennier — takket være for en ikke uvæsentlig Del Centralfaktoriets Virksomhed — saa heller ikke ad denne Vej lader voxende økonomiske Vanskeligheder sig belyse; men siden Glansperioden i Aarhundredets første Fjerdedel er der sket en talende Indskrænkning af Sukkerdyrkningen; dengang vare ca. 30,000 acres under Kultur, i 1850 dyrkedes der endnu Sukker paa mer end 20,000 acres, og efter Guvernementets Statistik anvendtes i 1889 kun 16,478 acres, altsaa ikke fuldt en Trediedel af Øens 51,873 acres, til Sukkeravl, mens 29,776 acres henlaa som Græsgange og ca. 5000 acres laa helt unyttede hen.

Hvad Øens Udførsel angaar, viser et Blik paa de aarlige Budgetter, at den heraf flydende Toldindtægt, som i Halvfjerdsernes Slutning paareg-

nedes at andrage opimod \$ 40,000, ved Firsernes Slutning ikke turde beregnes til mer end ca. \$ 30,000, og Budgettet for 18⁹⁸/₉₉ sætter kun denne Post til \$ 20,000. Efter Statistisk Bureaus Meddelelser var Gjennemsnitsværdien af St. Croix' Vare-Indførsel og Udførsel for Aarene 18⁸⁹/₉₀—18⁹³/₉₄ henholdsvis \$ 746,788 og \$ 608,434, mens Værdien i 18⁹¹/₉₅ var henholdsvis \$ 733,860 og \$ 570,487 og i 18⁹⁵/₉₆ henholdsvis kun \$ 692,429 og \$ 418,254.

Oplysende for Øernes hele finansielle Status er Ministeriets Opgjørelse af Statskassens Tilgodehavende hos Kolonialkasserne i løbende Mellemregning pr. 31. Marts 1898. Beløbet udgjorde 7,571,713 Kr. 40 Ø., hvoraf 3,670,973 Kr. 03 Ø. faldt paa St. Croix, Resten paa St. Thomas. Desuden vare Statens udestaaende Fordringer ved Laan til Private, til Kogerierne og Statens Laan til St. Croix ialt 2,301,240 Kr. 21 Ø. foruden Renterestancer, tilsammen 1,113,699 Kr. 75 Ø. — ialt altsaa henved 11 Millioner Kr., hvilket Beløb nu yderligere er forøget ved to Aars Deficit og paaløbne Renter.

Det er en uomtvistelig Kjendsgjerning, at der fra den danske Regjering og Bevillingsmyndighed stedse er vist en vidtgaende Liberalitet overfor vore Kolonier i Vestindien. Det anerkjendes da ogsaa almindeligvis derude, ligesom man overalt

forstaar at værdsætte den Retfærdighed og Humanitet, der altid er bleven udvist fra Administrationens Side. Disse Følelser finde et smukt Udtryk i den Betænkning, som Kolonialraadet paa St. Croix i 1890 vedtog angaaende det fra Regjeringen fremkomne Forslag til en Ændring i Kolonialloven af 27. November 1863, og i hvilken man — skjøndt man fraraadede Forslagets Fremme af finansielle Grunde, og fordi det formentlig vilde berøve Kommunen mere af dens Selvstændighed end ønskeligt og fornødent — iøvrigt med Hensyn til de af Raadet foreslaaede Modifikationer indskrænkede sig til at appellere til Moderlandets Ædelmodigheds- og Billighedsfølelser og ikke betænkte sig paa selv at foreslaa et Bortfald af Forsamlingens Ret til Deltagelse i Lovgivningsarbejdet paa de Omraader, hvor det formentes, at Statskassen burde afholde Udgifterne. Anderledes forholder det sig ganske vist med den af St. Thomas' Kolonialraad i samme Anledning afgivne Betænkning, hvori Forsamlingen i ret aggressive Udtryk fremsætter sine Krav og sluttelig gjennem et Opgjør af alle Moderlandets Pligtforsømmelser kommer til det ikke saa lidt overraskende Resultat, at Kongeriget, efter at have slaaet en Streg over sit Tilgodehavende hos Kommunen, endda vilde staa i en ret betydelig Gjæld til denne. Men disse og lignende skarpe Udtalelser tør ikke betragtes som Udtryk for den i Befolkningen herskende Stemning, idet de gjældende Valgretsbestemmelser let ville give

Kolonialraadene en ensidig Karakter som Talerør for et enkelt mindre Partis Anskuelser. Og Ud-sagn fra Mænd, der gennem lang Tids Ophold paa Øerne sidde inde med nøje Kjendskab til Forholdene, gaa da ogsaa ud paa, at Indbyggerne i det Hele og Store ere besjælede af varm Sympati og loyale Følelser overfor Danmark. Det er en kjendt Sag, at selv da den letbevægelige, indfødte Negerbefolkning — som skarpt adskiller sig fra de andetsteds fra indførte, farvede Arbejdere, og som i mer end én Retning føles tillempt efter den danske Nationalitet — under Oprøret i 1878 lod sit Raseri gaa ud over Ejendom og Personer, led det danske Faktori saa godt som ingen Molest, og overalt var *the factory man all right*.

Men kan end Moderlandet saaledes med rolig Samvittighed se tilbage paa sit Forhold til Øerne gennem de svundne Aaringer, baade i Retning af human Styrelse og rundhaandet Bistand i vanskelige Tider, tør man paa den anden Side med Føje rejse det Spørgsmaal, om de bragte Ofre altid have fyldestgjort deres Hensigt, om ikke under en mere formaalstjenlig Ordning af Øernes Forhold en væsentlig Del af de udgivne Kapitaler dels kunde være sparet, dels have fundet en for Øernes Trivsel mere nyttebringende Anvendelse ved at ydes efter en bestemt, paa nøje Indsigt i Forholdene grundet Plan og samles om de Op-gaver, der betinge Øernes Existens. Det ligger nær at antage, at Øernes Situation kunde været

væsentlig anderledes og bedre, om man, i Stedet for som hidtil Aar efter Aar at lade Statskassen forstrække Kolonialkasserne med de til Underbalancens Dækning fornødne Beløb og derved lade Kommunerne komme i dybere og dybere Gjæld til Staten, forlængst var enedes om en Ordning, hvorved Staten éngang for alle paatog sig en vis Del af Udgifterne, saaledes at Resten kunde og skulde dækkes af Indtægterne, uden at Øerne kunde gjøre sig Haab om yderligere Tilskud fra Moderlandet. Det er klart, at Ansvarsfølelsen hos Kolonialraadene og Villien til at sørge for en Forøgelse af Indtægterne er stærkt udsat for at slappes, saalænge Adgangen til Underskuddets Dækning er saa overordentlig bekvem; og hos den danske Bevillingsmyndighed, hvor Kjendskabet til Øernes Forhold og Fremtidsmuligheder gennemgaaende selvfølgelig ikke er særlig indtrængende, skal den hidtil fulgte Fremgangsmaade saavist ikke bidrage til at vække en Interesse, der kunde sætte praktiske Spor i vidererækkende Foranstaltninger til Ophjælpning af Kolonierne.

Jo før man derfor kunde naa frem til en endelig Ordning af Kongerigets og Øernes pekuniære Mellemværende, jo bedre vilde det være for alle Parter. Et virksomt Middel til at komme ud over de Divergenser, som hidtil have staaet Regjering og Folkething imellem, vilde det sikkert være, om der, som foreslaaet i Udvalgsbetænkningen af 28. Marts 1893, nedsattes en Kommission til at gjen-nemarbejde Sagen. En saadan Kommission, som

paa selve Stedet vilde have at sætte sig ind i samtlige Øernes administrative, kommercielle og agrikulturelle Forhold, vilde i fremtrædende Grad kunne bistaa den hjemlige Lovgivningsmagt med Hensyn til en Afgjørelse, som er paastrængende nødvendig, nu mere end nogensinde, efter at Ministeriet Hørrings uheldige Salgsprojekter paa en under de nuværende Omstændigheder lidet smigrende Maade har henledet Udlandets Opmærksomhed paa Danmark og dets Koloniforhold; og den vilde tillige kunne være retledende for det private Initiativ, hvis kraftige Tendens i Øjeblikket til at yde sin Støtte lover godt for Øernes Fremtid. Thi det er klart, at kun ved et virksomt Samarbejde mellem dette og Staten vil en virkelig Forandring til det bedre kunne gennemføres. Det er ikke nok, at Staten, helt eller delvis, giver Afkald paa sit Tilgodehavende og sørger for Tilvejebringelsen af en Tilstand, hvorunder Øerne kunne holde Balance og vegetere, det er ikke nok, at den sender en Skare danske Embedsmænd ud til Varetagelsen af de forskellige Forvaltningsgrene og sørger for Opretholdelsen af Ro og Orden, — skal den gjensidige Interesse vedligeholdes og voxe, skal man baade herhjemme og paa Øerne faa en levende Følelse af at høre sammen, da maa paany som i forrige Tider dansk Arbejdskraft og dansk Kapital finde Vej derud i langt videre Omfang, end Tilfældet nu har været i en Række af Aar. Her er Opgaver nok for dansk Foretagsomhed at give sig i Kast med, Opgaver, som vi altfor længe

have ladet det fremmede Element raade for og forsømme til Skade for Kolonierne og for os selv, Opgaver, som grebne an paa den rette Maade, med fornøden Kapital, Kundskab og Energi, fuldt vel ville vise sig i Stand til at lønne det Arbejde, der sættes ind paa deres Løsning. Hvilke Ytringsformer det private Initiativ, alene eller i Samvirken med Staten, i en nær Fremtid kan ventes at antage, er det ikke her Stedet at komme nærmere ind paa; kun saameget kan antydes, at man vil arbejde paa Tilvejebringelsen af en direkte og regelmæssig Kommunikation mellem Moderlandet og Kolonierne, bestræbe sig paa at gjenvække det hensygnende Handelsliv paa Felter, hvor der endnu maatte vise sig Muligheder derfor, og søge at støtte de forskjellige Erhvervsveje ved at lette Omsætningen og gjøre Adgangen til Penge lettere og billigere, ligesom der ogsaa vides at være Planer fremme om forsøgsvis at inddrage større unyttede Strækninger, der ikke egne sig til Sukkerdyrkning, under anden Kultur.

Det Spørgsmaal, som en eventuel Kommission først og fremmest vil komme til at beskæftige sig med, er Ordningen af Øernes Administrationsforhold, der gennem en Snes Aar har været den Anstødssten, som Regjeringsforslagene om Statskassens Overtagelse af visse af Øernes Udgiftsposter og om Statens endelige Overtagelse af St. Croix' Fællessukkerkøberi ere strandede paa i Folkethinget, hvor man med Styrke kræver en større Økonomi paa dette Omraade. Allerede

Samlingen 1879/80 fremkom der fra Regjeringen et Forslag, der gik ud paa, at Udgifterne til Øernes Militærvæsen skulde overtages af Staten. Forslaget, som Landstinget med visse modificerende Tilføjelser gav sin Tilslutning, blev ikke ført igjennem i Folkethinget, hverken i dette Aar eller i det følgende. I Samlingen 1884/85 fremsatte Finansministeren paany et Forslag, ifølge hvilket Militærvæsenet paa Øerne skulde unddrages fra de Anliggender, med Hensyn til hvilke de vedkommende Kolonialraad kunne deltage i den lovgivende Myndighed*) gjennem Anordninger, mens

*) Kolonialloven af 27. November 1863 bestemmer i § 1: Den lovgivende Myndighed for de dansk-vestindiske Øer er i alle Anliggender, der udelukkende vedrøre Forhold indenfor Øernes Grænser, derunder indbefattet deres Havne og Soterritorium, hos Kongerigets Lovgivningsmagt. Med de i nærværende Lovs § 57 (3: De Forpligtelser, som følge af de til Cirkulation paa Øerne udstedte Kreditbeviser, vedblive at paahvile Monarkiets Finanser. Kreditbevisernes Beløb kan kun forandres ved Lov.) og § 85 (3: Forandringer i eller Tillæg til nærværende Koloniallov kan kun ske ved Lov paa den i § 1 eller i § 2 bestemte Maade.) indeholdte Undtagelser, og forsaavidt der ikke maatte findes Anledning til paa sædvanlig Maade at udgive en Lov, udøves den lovgivende Myndighed af Kongen og vedkommende Kolonialraad i Forening igjennem Anordninger. Findes der Anledning til at udgive en Lov, skal Forslag til denne, naar ikke særegne Grunde nødvendiggjøre en Undtagelse, forelægges vedkommende Kolonialraad til Betænkning. Alle de udgivne Anordninger blive at fremlægge paa Rigsdagen i dennes nærmest paafølgende Samling.

I samme Lovs § 2 bestemmes: I de øvrige Kolo-

samtidig Statskassen skulde overtage samtlige Militærudgifter. Atter vedtog Landstinget Forslaget med Tilføjelse af visse Betingelser, men Folkethinget forkastede dets Overgang til 2den Behandling.

Efterhaanden som imidlertid Situationen paa Øerne forværredes mere og mere, maatte selvfølgelig ogsaa Midlerne til atter at bringe dem paa Fode faa en mere gennemgribende Karakter, og i Rigsdagssamlingen 18⁹⁰/₉₁ fremsatte Finansministeren da et Forslag, hvorefter der for det første sloges en Streg over hele Statskassens Tilgodehavende for ydede Forskud, Laan og Renterestancer, idet samtidig Kolonialkassernes udestaaende Fordringer for ydede Bureaulaan*) og de dem tilhørende Aktier og Obligationer skulde overgaa til Statskassen. Og dernæst begrænsedes Kolonialraadenes Beføjelse til at deltage i den lovgivende

nierne vedrørende Anliggender vil der, forinden nogen Lov, indeholdende Bestemmelser, der særligen vedkomme de vestindiske Øer, udgives, være at give vedkommende Kolonialraad Lejlighed til at udtale sig, naar ikke særegne Grunde nødvendiggjøre en Undtagelse.

- *) Ved Arbejderregulativet blev Kolonialkassen, som ovenfor nævnt, gjort til Garant for, at Arbejderne erholdt den normerede Løn, og det kom som Følge deraf til at paahvile den at yde Plantere, der maatte se sig ude af Stand til at opfylde deres Forpligtelser overfor Arbejderne, Laan. Ligesaa bekvem, som denne Ordning var for Planterne, ligesaa ødelæggende maatte den naturligvis blive for Kreditforholdene paa Grund af disse saakaldte Bureaulaans Fortrin for enhversomhelst anden Fordring.

Myndighed til kun at angaa Øernes kommunale Anliggender [Fattigvæsen, Vejevæsen, Hegn og Fred, Borgervæbningen, Fængselsvæsenet, Brandvæsenet, Løsgænger, Arbejds-, Nærings- og Tyendeforhold, Lods-, Fyr- og Havnevæsenet paa St. Croix samt Skolevæsenet og Sundhedsvæsenet, dog for disses Vedkommende med Undtagelse af den overordnede Ledelse og Karantænevæsenet]. De to Kommunekasser for St. Croix og St. Thomas med St. Jan, som skulde erstatte de hidtilværende Kolonialkasser, skulde afholde alle af de nævnte Poster flydende Udgifter og enkelte andre Poster, og der tillagdes dem dertil en Del af Øernes Indtægter, medens Resten skulde tilflyde Statskassen, der vilde have at afholde alle andre Udgifter end de ovennævnte. Efter en Gjennemsnittsberegning for Aarene 18⁸⁴/₈₅—18⁸⁸/₈₉ vilde herefter Kommunekasserne oppebære for St. Croix' Vedkommende ca. \$ 67,000 og for St. Thomas' ca. \$ 57,000, hvilket med Fradrag af Udgifterne vilde give et aarligt Overskud af ca. \$ 2000 og \$ 4000, mens Statskassen vilde oppebære fra St. Croix ca. \$ 87,000, søm Udgifterne vilde overstige med ca. \$ 50,000, og fra St. Thomas ca. \$ 76,000, hvilket for denne Ø's Vedkommende vilde bringe Staten et aarligt Tab af ca. \$ 56,000. Ialt vilde Staten saaledes komme til at tilskyde ca. \$ 106,000 eller omtrent 400,000 Kroner om Aaret.

Over manglende Liberalitet kan man med Hensyn til dette Regjeringsforslag ikke klage: foruden at eftergive Gjælden til Moderlandet, den-

gang ca. 4 Mill. Kr., vilde man yderligere binde Renten af omkring 10 Millioner til Fordel for Øerne. Ej heller kan man billigvis tage Forargelse af den delvise Ophævelse af Øernes Selvstyre; det er i og for sig kun et Skridt henimod de Tendenser, der raade i Verdens største Kolonirige, England, til at fratage Kolonier, der ikke kunne tilvejebringe Balance i deres Budget, deres Selvstændighed, og ikke nær saa vidtgaaende som Forslag, der herhjemme ere fremkomne fra indsigtfuld Side om helt at lade Øernes Finanser forvalte sammen med Monarkiets, saaledes at Øernes Budgetter optages paa de aarlige Finanslove, og Øernes nuværende, delvis lovgivende Forsamlinger reduceres til kun at være raadgivende. Som i det foregaaende berørt, var det netop Forudsætningen for det ved Kolonialloven indrømmede Selvstyre, at Øerne fremtidig skulde kunne bære sig selv — ja endog yde et klækkeligt Bidrag til Centraladministrationen herhjemme og til de almindelige Statsfornödenheder. Ikke blot med Hensyn til de sidstnævnte Punkter, men ogsaa i Retning af Selvopholdelsesevne viste Forventningerne sig jo imidlertid meget snart illusoriske, og med Forudsætningernes Brist synes unægtelig ogsaa ethvert retmæssigt Krav paa Bibeholdelse af den ved Kolonialloven hjemlede Tilstand at maatte være bortfaldet.

Imidlertid vakte Forslaget, netop paa Grund af dets Indgriben i Kolonialraadenes Adgang til Deltagelse i Lovgivningsarbejdet, stærk Modvillie i

disse, og heller ikke i det danske Folkething har det vundet Tilslutning. Den Flertalsbetænkning, som fremkom den 1ste April 1896 fra det om Sagen nedsatte Udvalg, gaar ud fra, at Moderlandet ganske vist er berettiget til at foretage et saadant Tilbageslag fra Loven af 27. November 1863, men at Ministeriets Forslag ikke vil føre til det attraaede Maal; »det bliver faktisk kun en Fortsættelse af det samme System, en noget forskjellig og eventuel lovmæssig Fordeling af Pligter og Byrder, men Systemet forbliver det samme, vil føre videre til samme ynkelige Resultater: en kostbar, bureaukratisk Administration med tyngende Skatter og dog med Umuligheden af at kunne pekuniært tilfredsstille de Fordringer, der vedblivende ville blive stillede til Kolonialkassen.» Indskrænkningen i Kolonialraadenes Myndighed, mener Flertallet, vil fremkalde almindelig Misnøjelse paa Øerne og svække den Ansvarsfølelse, som følger med Retten og Pligten til selv at ordne sine Anliggender og bære de dertil svarende Byrder, og den af Regjeringen foreslaaede Deling af Indtægter og Udgifter vil kun rent forbigaaende fri Moderlandet for nye ekstraordinære Tilskud, idet vigende Indtægter og voxende Udgifter hurtigt vil forandre Kommunekassernes beregnede Overskud til Underskud. Ud fra disse Betragtninger foreslaar Flertallet at følge en anden Vej, nemlig at lade Staten overtage Udgifterne til Gubernement, Pensioner (dog kun de nuværende og de af de foreslaaede Forandringer i Styrelsen fly-

dende) samt Militæret og derved lette Kommunerne for en samlet aarlig Udgift af ca. 480,000 Kr. Paa denne Maade mener man, at de ville kunne klare sig, selv med Bibeholdelse af alle andre Udgifter end de ovennævnte, idet St. Croix skjønnnes at faa et Overskud paa ca. \$ 24,000, mens St. Thomas (med St. Jan) ganske vist vil faa et Underskud paa ca. \$ 8000, som imidlertid menes let at kunne indvindes ved en fornuftig Begrænsning af Administrationsudgifterne, men dog muligvis midlertidig vil medføre Nødvendigheden af et Statstilskud paa ca. 20,000 Kr. om Aaret. Den hele Plan medfører saaledes tilsyneladende en Udgift, som er ca. 80,000 Kr. større end efter Regeringsforslaget; men samtidig foreslaas en betydelig Forandring og Indskrænkning paa de nævnte Poster, idet Flertallet gaar ud fra, at Koloniernes Administration er unødvendig kostbar. Ialt løbe Udgifterne ved Øernes Styrelse, Guvernement, Rets- og Politivæsen samt Militærvæsen og de sig til disse forskellige Omraader sluttende Pensionsbyrder op til et aarligt Beløb af ca. 800,000 Kr.*), hvilket unægtelig maa synes ufor-

*) Heraf medgaar til Guvernementet (1 Guvernør, 2 Guvernementssekretærer, 4 Fuldmægtige m. fl.) ca. \$ 24,600, til den vestindiske Overret \$ 4450, til administrative Embedsmænd ca. \$ 11,700, til Rets- og Politivæsen (derunder for St. Croix 2 Underdommere og Politimestre med 2 Politiaassistenter, og for St. Thomas med St. Jan 1 Underdommer, 1 Politimester, 1 Politiaassistent og 1 Landfoged) ca. \$ 55,000, til Militær ca. \$ 80,000 — og

holdsmæssigt dyrt. Flertallet foreslaar derfor at afskaffe Guvernementet samt lade den i Koloniallovens § 5 omtalte Regjeringsmyndighed og den i § 10 omhandlede Overøvrighed overgaa for hver af de to Kommuner til en af Kongen udnævnt Borgmester (Præsident). Borgmestrene skulle tilige fungere som Politimestre og være Formænd i de respektive Kolonialraad. Endvidere, at den paa Øerne stationerede Afdeling af Hæren tilbagekaldes, og Øernes Beskyttelse og Besættelsen af Forterne fremtidig overtages af Marinen, som da til Stadighed skal holde et Stationsskib derude*). Og endelig, at den vestindiske Overret ophæves, og dens Funktioner overgaa til Overretten i København. Ved disse Foranstaltninger beregner man — idet man dog mener midlertidig for nogle Overgangsaaar at maatte bibeholde Guvernementet under Ledelse af en Mand, som med fornøden Sagkundskab kunde indlede og ordne de nye agromiske, handelspolitiske, kommunale og administrative Forhold — en øjeblikkelig Nedgang til

hele dette store Apparat for et Areal paa ikke fuldt 6 □ Mil med omkring 33,000 Indbyggere!

- *) Ved samme Lejlighed kunde muligvis Marinen overlade Øerne en af sine udrangerede Smaadampere til Besørgelse af Kommunikationen mellem Øerne. Endnu foregaar Befordringen mellem St. Thomas og St. Croix med en gammel Sejlskonnert, som jævnlig bruger indtil 36 Timer til den 10 Mil lange Overfart, et Forhold, som baade for Administrationen og det kommercielle Samkvem maa have sine meget følelige Ulemper.

380,000 Kr., altsaa strax 20,000 Kr. mindre end efter Regjeringsforslaget, og en endelig Nedgang i Statens Kolonialudgift til 150,000 Kr. aarlig, nemlig Bekostningen til et Stationsskib i sex Maaneder.

Med dette indviklede og vidtforgreneede Spørgsmaal vil en eventuel Kommission først og fremmest komme til at beskæftige sig, og om den end ikke i alle Detailler, ja maaske end ikke i Principet om Fastholden ved det engang tilstaaede Selvstyre, vil kunne slutte sig til den omtalte Udvalgsbetænkning, vil den dog efter al Sandsynlighed naa til det Resultat, at væsentlige Besparelser i den vestindiske Administration baade ere gjørlige og nødvendige.

Men ved Siden heraf foreligger der som sagt store og omfattende Opgaver, til hvis heldige Løsning Kommissionen ved Selvsyn og Forhandling med kyndige og erfarne Mænd paa Øerne vil kunne paavise Vejene. Den vil selvfølgelig rette sine Bestræbelser paa at angive Maaderne til at udvikle de vestindiske Erhvervsveje, og for St. Thomas' Vedkommende vil den koncentrere sin Opmærksomhed paa Havnen, og hvad der dér kan gøres for gennem Lettelser af Afgifter og ved Tilvejebringelse af fornødne, nutidssvarende Indretninger paany at drage Dampskibstrafiken til den og gøre den egnet til fuldt at udnytte de Chancer, som Gjennemførelsen af de amerikanske Kanalplaner vil kunne byde; og den vil samtidig undersøge, paa hvilke Omraader der maatte

vide sig Muligheder for en forøget Omsætning med Moderland og Udland. For St. Croix' Vedkommende vil Kommissionen kunne gjøre stor Nytte ved at paavise Vejene til at skaffe Nutidens Forbedringer og Fremskridt Indpas i det vestindiske Landbrug; den Mulighed synes nærliggende, at man, hvis man i Stedet for som nu at lade Statsplantagen virke paa en Maade, der gjør den til alt andet end et Forbillede, indrettede et Mønsterlandbrug, der afgav jævnlige, offentlige Meddelelser om Driften med omhyggelig og udførlig Redegjørelse for Bekostning og Udbytte — og muligvis sammesteds organiserede en Landbrugs-Lærcanstalt — herigjennem vilde have et heldigt Middel til at modarbejde Planternes selvsikre Fastholden ved de forældede Fremgangsmaader.

Men ogsaa i andre Retninger vilde Kommissionen kunne angive Kursen saavel for Staten som for det private Initiativ. De Spørgsmaal, f. Eks., der berøres i ovennævnte Udvalgsbetænkning, om Sukkerkogeriets Overgang til et Andelsforetagende og om en planmæssig Fortsættelse af Jordudstykningsen i mindre Lodder, trænge sikkert til en nøjere Uddybning. Og Midlerne til at tilbagevinde for Kultur i alt Fald en væsentlig Del af de store Strækninger af St. Croix' frugtbare Jord, som ligge unyttede hen — muligvis ved Dannelsen af et Selskab i Analogi med det danske Hedeselskab — turde ligeledes vente paa en sagkyndig Belysning. Ogsaa om Mulighederne for og Udviklingen af et indbringende Kvægopdræt

kunde der være Anledning til at skaffe sig Underretning; det tager sig ejendommeligt ud, at vore Kolonier, der skulde synes i Besiddelse af særlig gunstige Betingelser i saa Henseende, end ikke producere tilstrækkeligt til eget Forbrug; og ikke mindre ejendommeligt lyder det, at St. Thomas henter sit Sukkerforbrug, ikke fra Søsterøen, men fra New York. Den Toldmur, der skiller Øerne med Hensyn til Varer, der ikke ere producerede paa Stedet, turde der være al Grund til at underkaste et grundigt Eftersyn, ligesom forøvrigt ogsaa de bestaaende Toldforhold mellem Kolonierne og Moderlandet, der i saa Henseende betragte hinanden som Udland. Og endelig vilde sikkert en eventuel Kommission indlægge sig Fortjeneste ved at samle det fornødne Materiale til Bedømmelse af Øernes nuværende, uheldige Kredit- og Bankforhold og af de Reformers, som paa dette Omraade nødvendigvis maa gennemføres.

Muligvis vilde Kommissionen tilraade at gjøre Moderlandets Bistand afhængig af en samtidig gennemgaaende Reform af de gjældende Love paa forskellige Felter, hvor Øerne endnu befinde sig i en ganske antikveret Tilstand — tilstrækkelig illustrerende i denne Henseende vil det være, at man endnu dømmer Forbrydere til Baal og Brand efter Christian V danske Lov og maa overlade til en Benaadningsakt at bringe Straffen i Overensstemmelse med nyere Tiders Opfattelse af Straffens Væsen og Maal. Men først og fornemligst burde dog maaske Bistanden gjøres af-

hængig af, at der anordnes og gennemføres en tilstrækkelig fyldig Undervisning i Dansk, saaledes at vort Sprog, om det end ikke kan blive almindeligt Talesprog, dog bliver kjendt og skattet i vore Kolonier.

Danmark har ofret sit dyreste Blod paa at værne sit Land: Vi maatte bukke under, og Sorgen over Tabet lever endnu ligesaa frisk som den første Dag og vil aldrig svinde. Og nu skulde vi for Penge, frivillig, uden ydre Tvang skille os ved et Stykke af vort Fædreland, som i Aarhundreder har hørt os til!

Ligeoverfor den vel kun her til Lands tænkelige Mulighed, at et Ministerium, der selv har maattet erkjende at staa uden Støtte hos alle politiske Partier, og derfor mangler Ret til at optræde i Nationens Navn, efter at have afgivet sin Demissionserklæring skulde have i Sinde at forcere en Sag af saa indgribende Betydning for hele det nationale Liv igjennem — og Rygterne herom holde sig haardnakket — er der al Grund til at raabe Vagt i Gevær. Saa meget mere som der ikke forlyder et eneste Ord om, at Ministeriet vilde gjøre denne Handel afhængig af Befolkningens Afstemning, som efter al Sandsynlighed nu vilde faa et ganske andet Udfald end for en Menneskealder siden. Og hvilket Skjær vilde denne Undladen af at raadspørge Folkevillien paa

Øerne kaste over os, der altid ligeoverfor den tvungne Landafstaaelse med ubestridelig Ret have hævdet Kravet i saa Henseende.

Dansk Vestindien er et Stykke af Danmark, som der ingensinde paany kan blive Tale eller Tanke om at skille os ved for Penge. Og hvilke Veje man end i Fremtiden vil følge for at tilvejebringe en nøje Vexelvirkning mellem Moderlandet og Kolonierne, maa Hovedsagen altid blive den, at der baade ude og hjemme vækkes og oprettholdes en klar og urokkelig Bevidsthed herom. Kun paa den Maade kan der skabes et varigt Gode, kun paa den Maade vil Tilfredsheden over at forblive under Danmarks Overhøjhed kunne voxe og styrkes paa Øerne.

Men da vil det ogsaa være muligt for os at skaffe Lykke og Velstand tilbage, Øerne ville paany kunne blive til Ære for Danmark, og Dannebrog vil atter som i svundne Dage med Hæder kunne vaje over vore vestindiske Besiddelser.

